

PODBREZOVAN 6

Dvojtyždenník Železiarní Podbrezová a.s. | ročník LXXI | 27. marec 2015

1 Poukázky pre vás

2 Súťaž medzi zmenami

3 Investície v Žiaromate

4 Naša čitateľská súťaž

5 Info zo súkromných škôl

6 Aktuality zo športu

Foto: I. Kardhordová

Veľkonočný príspevok

Predstavenstvo Železiarní Podbrezová a.s. rozhodlo, že zamestnancom bude vyplatená odmena 100 eur ako veľkonočný príspevok. Vedenie spoločnosti vychádza z predpokladov, že aj v tomto roku bude naplnené požadované množstvo zákaziek a dosiahnuté výsledky hospodárenia budú v súlade s obchodným a finančným plánom pre rok 2015. Vzhľadom na dosahované výsledky hospodárenia budú mať veľkonočný príspevok do výšky 50 eur vyplatený aj zamestnanci dcérskych spoločností.

Foto: I. Kardhordová

Pod záštitou UVP TECHNICOM sa v dňoch 24. – 25. marca 2015 konal na Táloch v hoteli Stupka seminár na tému: Technológie recyklácie druhotných surovín v rámci aktivity 3.5. Pilotné projekty v odbore Environmentálne inžinierstvo. Na seminári boli prezentované výsledky LSPO – spoločného pracoviska KNKa SO HF TUKE (Katedry neželezných kovov a spracovania odpadov Technickej univerzity Hutníckej fakulty v Košiciach) a ŽP VVC s.r.o., ktoré je orientované hlavne na hydrometalurgické spracovanie odpraškov z EOP (elektrickej obľúkovej pece) ŽP a.s. Podbrezová. Seminár sa konal pod záštitou profesora Ing. Tomáša Havlíka, DrSc. a profesora Ing. Ľudovíta Pariláka, CSc. Zúčastnili sa na ňom výskumní pracovníci KNKaSO, ŽP VVC, pracovníci oceliarnie a chemického laboratória odboru riadenia kvality zo ŽP. Na seminári bolo konštatované, že dosiahnuté výsledky sú veľmi nádejné. V súčasnosti sa overujú v poloprevádzkových objemoch. Toto je príklad výbornej spolupráce medzi univerzitou, aplikovaným výskumom a praxou. *ok*

Pomôžte aj vy

Darujte 2 percentá svojej dane Nadácii Železiarne Podbrezová alebo Nadácii Miška Sotáka. Obidve sa zameriavajú na poskytovanie finančnej, prípadne materiálnej pomoci, organizovanie rôznych podujatí v oblastiach sociálnej sféry, zdravotníctva, kultúry, vzdelávania a športu. Podporujú región, pomáhajú chorým a postihnutým spoluobčanom mierne ich ťažký údel, horehronským deťom a mládeži pri vzdelávaní a pri športe, občianskym združeniam pri zachovaní kultúrnych hodnôt alebo pri ochrane životného prostredia.

Ak sa rozhodnete pre podporu týchto nadácií, vaše peniaze sa dostanú do správnych rúk. Ďakujeme všetkým darcom, ktorí doteraz prispeli svojím percentom dane a veríme, že sa ich okruh rozšíri.

Ako poukázať 2 percentá dane?

Ak vám vykoná ročné zúčtovanie dane zo závislej činnosti zamestnávateľ, stačí vyplniť a predložiť Vyhlásenie o poukázaní 2 percent dane z príjmu do 30. apríla 2015 daňovému úradu v mieste svojho trvalého bydliska. Spolu s Vyhlásením doložíte potvrdenie svojho zamestnávateľa, že vaša daň, vyplývajúca z ročného zúčtovania, bola odvedená daňovému úradu. V prípade, že si podávate daňové priznanie samostatne, uvediete ako prijímateľa 2 percent dane Nadáciu ŽP alebo Nadáciu Miška Sotáka.

Názov organizácie: Nadácia Železiarne Podbrezová
Sídlo: Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová
Právna forma: nadácia
IČO: 37818481

Nadácia Miška Sotáka

Názov organizácie: Nadácia Miška Sotáka
Sídlo: Kukučínova 24, 977 01 Brezno
Právna forma: nadácia
IČO: 37828738

Neprehliadnite!

V sobotu 29. marca 2015 si o 2. hodine posunieme ručičku hodiniek na 3. hodinu a prejdeme na letný čas.

Výhercom prvého kola súťaže O cenu predsedu Predstavenstva ŽP, venovanej 175. výročiu založenia podbrezovských železiarní, sa stal Jozef Gierl z energetiky. Cenu výhercovi odovzdala Ing. Věra Buláková, riaditeľka ŽP BYTOS s.r.o. Na našu otázku, čo ho podnietilo k zapojeniu sa do súťaže konštatoval, že história ŽP je veľmi zaujímavá a rád sa dozvedá nové veci. Súťažia aj s manželkou a určite budú pokračovať. *ok*

Dňa 14. marca 2015 vo večerných hodinách navštívilo Hutnícke múzeum ŽP a oceliareň 52 hostí, z ktorých väčšinu tvorili členovia Inštitútu Aspen Praha. Ako nás informoval Milan Zubříček, ide o neziskovú organizáciu, ktorá je pobočkou organizácie ASPEN, sídliacej v USA, ktorá vznikla pred 50 rokmi. Inštitút Aspen Praha pôsobí v strednej Európe, primárne v Česku, na Slovensku, v Poľsku a Maďarsku. „Naša organizácia rozvíja spoluprácu stredoeurópskych mladých lídrov, osobností od politikov, biznismenov, manažérov, umelcov, ktorí už v živote niečo dosiahli. Snažíme sa im umožniť, aby sa zoznámili a nadviazali spoluprácu. Dnes tu máme mladých ľudí z Česka, Poľska, Maďarska, Slovenska, ale aj z Ukrajiny. Na Táloch sme organizovali naše stretnutie už tretíkrát a sme veľmi spokojní. Teší nás, že môžeme vidieť železiarne, kde možno sledovať klasický proces výroby ocele, ale aj sa oboznámiť so zaujímavou históriou 175-ročnej fabriky. Počas troch dní sme kombinovali formálne i neformálne aktivity.“ Pohľad na časť O. Kleinová + foto

Prístup personálu a prostredie má tiež vplyv na liečbu Dobré chýry plnia čakáreň externými pacientmi

Rehabilitácia
S. r. o.
člen Železiarne Podbrezová Group

Mať rehabilitačné služby priamo vo fabrike, to je vymoženosť určite na Slovensku ojedinelá. V Železiarňach Podbrezová a.s. ju zamestnanci ŽP GROUP, ich rodinní príslušníci, ale aj okolitá verejnosť využívajú už tri roky. Pobočka v Podbrezovej funguje pod odborným dohľadom MUDr. Márie Kubišovej a je zameraná na liečebnú a terapeutickú rehabilitáciu ortopedických, neurologických a poúrazových stavov pohybového aparátu. Z fyzioterapie využívajú v tomto stredisku najmä elektroterapiu a liečebnú telesnú výchovu. Liečba „svetlom“ je špeciálnym bonusom. Vykonať sa je na modernom laserovom zariadení LCT 1 000 a LIGHT FORCE EX.

Zo štatistik vyplýva, že záujem o služby ŽP Rehabilitácia je veľký. Hoci prvoradi sú zamestnanci, ich rodinní príslušníci, potešujúca je aj veľká návštevnosť širokej verejnosti. Z minuloročných prehľadov vyplýva, že z takmer 15 tisíc ošetrení tvorili necelých 9 tisíc externí pacienti. Z 2 642 ošetrení laserom tvorili externí záujemcovia takmer polovicu. Rehabilitačné služby absolvovalo z 11 500 ošetrení 7 700 pacientov zvonku.

Zamestnanci Železiarní Podbrezová a.s., aj z dcérskych spoločností, majú možnosť využívať poukážky zo sociálneho fondu na regeneráciu pracovnej sily formou rehabilitácie. Poukážka má

hodnotu piatich eur. V uplynulom roku mohol každý zamestnanec využiť päť takýchto poukážok. Ako nás informovala Lucia Beraxová z odboru práce a miezd, zamestnanci si v roku 2014 vybrali 2 374 poukážok. Prevažná väčšina absolvovala laserovú terapiu. Keďže záujem o rehabilitačné služby zo strany zamestnancov postupne rastie, vedenie Železiarní Podbrezová a.s. sa po dohode so

ZV OZ KOVO rozhodlo zvýšiť v tomto roku počet poukážok zo sociálneho fondu na regeneráciu pracovnej sily formou rehabilitácie z päť na desať na jedného zamestnanca. Za prvé dva mesiace tohto roka ich z odboru práce a miezd vydali 820.

Desať poukážok na regeneráciu pracovných síl pre každého zamestnanca

Špeciálny terapeutický postup - anulácia

POUKÁŽKU NA REGENERÁCIU PRACOVNÝCH SÍL MOŽNO VYUŽIŤ NA PROCEDÚRY:

Bez lekárskeho odporúčania, po konzultácii s rehabilitačnou sestrou na:
Rašelinový termozábal - pomáha uvoľniť a liečiť unavené svalstvo a mäkké tkanivo zvýšením lokálneho prekrvenia. Aplikácia má vynikajúce účinky pri mnohých chronických ochoreniach, ale blahodarne pôsobí aj na relaxáciu celého tela.

Tens prúdy - využívajú sa pri rôznych nervových či svalových bolestiach, reumatizme mäkkých častí, chorobe kĺbov, pri liečbe skolióz, bolesti hlavy a migrény... Zlepšujú krvnú cirkuláciu a výživu tkanív, tlmia zápalovú aktivitu, bolesť a uľahčujú úpravu pohybových funkcií.

Magnetoterapiu - má hojivý, regeneračný, protizápalový, antireumatický, protibolestivý a protipuchový účinok. Využíva sa pri liečbe zlomenín, migrény, bolesti hlavy, krížov, neuralgie...

Anduláciu - liečebnú metódu fungujúcu na biofyzikálnom princípe. Je účinná pri rôznych problémoch. Jej cieľom je rozkmitať všetky telesné tekutiny a iniciovať tak u pacienta samoliečebný proces. Je to špeciálny masážny terapeutický postup, pri ktorom sa vytvárajú rezonančné kmity rôznych frekvencií. Pôsobia na bunkové tkanivá pohybového aparátu, svalového a nervového systému a na telesné tekutiny, ako je krv a lymfa. Andulácia je pre pacientov pohodlná – deje sa v špeciálnom ležadle. Výrazne zmierňuje napätie chrbtového svalstva, stimuluje lymfatický systém, podporuje detoxikáciu a odkyslenie organizmu, pomáha pri odstraňovaní celulitidy. Zlepšuje látkovú výmenu pri nadváhe, eliminuje problémy s trávením, opuchom nôh. Redukuje bolesti hlavy, migrény, napätie šijového svalstva. Je veľmi účinná pri bolesti kĺbov, reume, artróze, rednutí kostí. Pomáha pri odbúravaní stresu.

Po bezplatnom vyšetrení u MUDr. M. Kubišovej (prípadne na písomné odporúčanie iného odborného lekára) na:

1. Laseroterapiu - vysokoefektívnu liečbu svetlom s výraznými biostimulačnými, protibolestivými a protizápalovými účinkami na tkanivá. Ide o neinvazívnu, bezbolestnú a vysokoefektívnu aplikáciu.

Na procedúry s využitím poukážok na regeneráciu pracovnej sily je potrebné nahlásiť sa na t.č. 2954 (+645) a následne si poukážky vyzdvihnúť v odbore práce a miezd (personálna budova SZ) – t. č. 2942 L. Beraxová.

Ako hodnotíte služby spoločnosti ŽP Rehabilitácia?

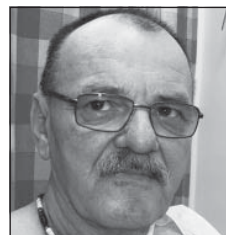
Mária BUBELÍNOVÁ

Ľudmila KOVÁČOVÁ

Marián KOVÁČ

Ján MOLOTA

Ľubica POTKÁNYOVÁ

Jozef GUBA

Mária BUBELÍNOVÁ, Bacúch

- Hoci je Podbrezová ďaleko od môjho bydliska, dobré chýry sa šíria a tak som tu na odporúčanie mojich známych. Je tu skutočne veľmi príjemné prostredie, veľmi milý personál a spokojná som aj s procedúrou. Verím, že bude účinná, veď tu už samotné prostredie lieči.

Ľudmila KOVÁČOVÁ, ŽP GASTRO servis s.r.o.

- Navštevujem toto rehabilitačné centrum teraz často, keďže som po úraze. So službami ŽP Rehabilitácia som veľmi spo-

kojná, liečba mi evidentne pomáha. Dnes absolvujem magnetoterapiu a individuálne cvičenie. Chodím sem rada, pretože sa tu dobre cítim, sú tu milé rehabilitačné sestry a aj celkovo je tu veľmi príjemne.

Marián KOVÁČ, nezamestnaný

- Toto rehabilitačné stredisko je veľmi dobre vybavené a v súčasnosti, keď ľudia trpia toľkými najmä pohybovými problémami, aj veľmi potrebné. Rehabilitačné sestry sú veľmi príjemné a je tu taká pohoda.

Ján MOLOTA, invalidný dôchodca

- Mal som úraz, liečil som sa, potom sa to

trochu skomplikovalo a teraz absolvujem rehabilitáciu. A prečo som tu? V tomto rehabilitačnom stredisku veľmi pomohli mojej dcére po ťažkej havárii a pomohli aj mojej manželke. Nielenže som im za to vďačný, ale som aj presvedčený, že tu mi pomôžu a je tu starostlivosť na úrovni. Navyše, rehabilitačné sestry sú veľmi ochotné, milé a šikovné.

Ľubica POTKÁNYOVÁ, Čierny Balog

- Ak sú niekde dobré služby, rýchlo sa to rozšíri. Aj ja som dostala odporúčania od tých, čo tu už boli a mali pravdu. Som po

ťažkej zlomenine ruky a absolvujem náročný proces rehabilitácie. S procedúrami som spokojná, cítim, že sa to zlepšuje a pomáha pri tom aj prístup dievčat, ktoré sú veľmi milé.

Jozef GUBA, centrálna údržba

- Ja som tu prvýkrát. Využívam poukážky na regeneráciu. Vybral som si ich všetkých desať a absolvujem laser a ultrazvuk. Som zatiaľ veľmi spokojný. Dúfam, že to bude účinné. Ale už dnes môžem povedať, že je to lepšie, takže určite mi to pomáha.

O. Kleinová + foto

Vítazný kolektív objektívom I. Kardhordovej

Súťaž medzi zmenami - ťaháreň rúr

Vítazom zmena „C“ z úpravne - výroba 2

Kľúčovými oblasťami tvoriacimi kritériá súťaže medzi zmenami sú kvalita, výsledky hospodárenia, dodržiavanie zásad bezpečnosti pri práci a reklamácie. Súťažia pracovníci kategórie „R“ z valcovne bezšvíkových rúr, ťahárne rúr, oceľiarne, druhovýroby, centrálnej údržby, energetiky, dopravy a odboru riadenia kvality. O štvrtom ročníku súťaže medzi zmenami v ťahárni rúr sme sa zhovárali s Ing. Václavom Kortánom, špecialistom pre systém kvality.

Ako hodnotíte minuloročný priebeh súťaže medzi zmenami v ťahárni rúr?

- V celkovom hodnotení, boli výkony jednotlivých zmien v roku 2014 veľmi vyrovnané a za rozdiely vzniknuté medzi jednotlivými zmenami, môže v rozhodujúcej miere dosiahnutá kvalita a využívanie pracovného fondu, čím sa vlastne dosiahol hlavný cieľ

Majú požiadavky zákazníkov vplyv na priebeh súťaže?

súťaže medzi zmenami.

Každý rok vnášate do súťaže nové prvky. Čo bolo novinkou uplynulého roka?

- Novinkou bolo vytvorenie aplikácie, ktorá v prevádzkovom informačnom systéme monitoruje vznik nekvality a jej následného riešenia.

- Áno, požiadavky zákazníkov sú zahrnuté priamo do hodnotiacich kritérií súťaže a dajú sa zhrnúť do troch bodov: požadovaná kvalita, včasné splnenie dodávky a prijateľná cena výrobku.

Predstavte nám vlaňajšieho víťaza?

- Vítazným kolektívom za rok 2014 sa v prevádzkarni ťaháreň rúr stala zmena C z dielne úpravňa - výroba 2, pod vedením majstra Jána Laurinca.

Čím prekvapíte súťažiacich v tomto roku?

- Súťaž bude v tomto roku prebiehať rovnako ako v roku 2014. Jediná, ale o to príjemnejšia zmena, je nárast hmotného motivačného faktora na dvojnásobok. Veľmi výrazná zmena súťaže medzi zmenami nás čaká až v roku 2016. Bude obsahovať nový prvok, zainteresovanosť zamestnancov. Tento rok už ale začneme pripravovať nové hodnotiace kritériá a testovať ich zavedenie do praxe. Zvládnutie tohto procesu je veľmi dôležité preto, že je zároveň splnením jednej z nových požiadaviek novelizovanej normy ISO 9001:2015, ktorej nová verzia je zameraná viac na výsledky zlepšovania a kladie väčší dôraz na zvažovanie a vyhodnocovanie rizík v procesoch realizácie a od organizácie vyžaduje, aby vytvárala účinnú spätnú väzbu od všetkých zainteresovaných.

O. K.

Medzi najdôležitejšie patrila sanácia miesta uloženia odpadov z výroby generátorového plynu

ŽIAROMAT
1890

Žiaromat. a.s., Kalinovo si v tomto roku pripomína 125. výročie založenia. "Historické" sú žiaľ aj výrobné haly a technológia. Posledné roky sa rozširuje a mení vyrábaný sortiment, čo si tiež vyžaduje investície do výrobných zariadení. Navyše pribudla povinnosť sanovať starú environmentálnu záťaž, ktorá ostala po výrobe generátorového plynu. Aj v minulom roku sme preto realizovali dvadsaťjeden investičných akcií za viac ako 518 tisíc eur.

Medzi najdôležitejšie akcie podľa plánu investičného rozvoja v roku 2014 v Žiaromat a.s., patrila sanácia miesta uloženia odpadov z výroby generátorového plynu. Táto investícia sa začala už v roku 2013 a dokončená bola koncom roku 2014. Pre rozsah prác bola náročná aj rekonštrukcia čerpacej stanice priemyselnej vody z rieky Ipeľ.

Najväčší podiel prác na rekonštrukcii pozostával z výmeny vodných armatúr, ventilov odkaľovacieho poľa, kompletnej rekonštrukcie elektrickej inštalácie a prí-

slušných stavebných úprav.

V spolupráci so zamestnancami ŽP a.s. sme zvládli modernizáciu lisov CBJ100/I a CBEJ 100/II, ktorá spočívala vo výmene ručného za elektrohydraulické ovládanie. Prerobená bola aj elektrická inštalácia s bezpečnostným modulom a svetelnou clonou. Zabudovaný bol riadiaci systém Simatic S7-1200.

S cieľom skvalitnenia šamotovej výroby sme realizovali modernizáciu šnekovej súpravy LŠV 355, na ktorej sa pripravujú predlisky pre ďalšie lisovanie na hydraulických lisochoch.

Účelom modernizácie bolo vybrané technické riešenie, ktoré pozostávalo zo zabudovania dvoch frekvenčných meničov, výroby nových šnekov, regulačných segmentov miešania, vložiek, predústia a iných drobných úprav.

So zámerom skvalitnenia výroby v stredisku žiarobetónu bolo zabudovanie a dodanie miešacieho stroja - čerpadla na betón PX 200 CAST.

Medzi menšie investičné akcie patrilo

vybavenie strediska pece optickým pyrometrom, v mechanickej dielni modernizácia zakružovačky a kompresora.

Zo schválených akcií investičného rozvoja na rok 2015:

modernizácia 650 tonového lisu, rekonštrukcia drviacej linky, orezávač predliskov dva kusy, modernizácia LŠV 355, odprá-

šenie na linke RPL, modernizácia lisov MK a modernizácia nožnice.

Veríme, že vytvoríme predpoklady na to tak, ako v roku 2014 a tento rok podstatnú časť akcií z plánu investičného rozvoja splníme.

Ing. Ivan Zemko,
výrobný – technický riaditeľ

Sanácia miesta uloženia odpadov z výroby generátorového plynu

Z histórie baníctva a hutníctva

V roku 1836 sa rakúsko-uhorský parlament rozhodol postaviť dvanásť nových železničných tratí. Následne komorský gróf v Banskej Štiavnici v roku 1838 navrhol postaviť valcovňu kofajnic, tyčového železa a plechu, v ktorej by sa požadované kofajnice vyrábali.

Roku 1839 schválil Hlavnokomornogrofský úrad v Banskej Štiavnici výstavbu nového závodu - pudlovne a valcovne pod horou Brezovou, kde boli výborné energetické vodné zdroje, veľké erárne lesné komplexy a možnosti splavovania dreva. Dňa 15. novembra 1853 v závode pokusne spustili dúchadlo, valcovňu hrúd a čelné kladivo, 27. novembra 1853 v noci sa začala stavba v pudlovacích peciach. Koncom roku 1853 a začiatkom roku 1854 postavili druhú valcovaciu trať, zvráťacie pece. Začiatkom júla 1854 bola spustená výroba železničných kofajnic. Začiatok výroby železničných kofajnic znamenal zrod prvého závodu tohto druhu v Uhorsku.

Výroba kofajnic vo valcovni a pudlovni Pod Brezovou prebiehala nasledovne: hrudy pudlovaného železa boli zbavené trosky, vyvalcované na ploché železné tyče, tzv. „surové prúty“. Následne boli rozrezané na kratšie kusy, z ktorých sa urobil „paket“. Paket sa po zvarení vo zvráťacích peciach vyvalcoval na ploché tyče, tzv. „krycie prúty“. Surové prúty zložené do paketu a zvarené sa vyvalcovali na kofajnice. Na obidvoch koncoch ich odrezali a odstránili švy. Po vychladnutí boli upravované v adjustačnej dielni. Výroba kofajnic a tyčového železa v tomto závode bola pôvodne drahšia, ako výroba v hámochoch. Postupne sa získavaním skúseností výrobu kofajnic zdokonaľovali.

Železiarsky priemysel zaznamenával v tomto období aj naďalej veľký pokrok. Išlo o definitívne víťazstvo parnej energie, prešlo sa na minerálne palivá, začala sa využívať aj elektrická energia (elektromotory). Namiesto pilierových pecí boli postavené výkonnejšie „stĺpkové“. Zdokonaľovala sa výroba ocele v siemens-martinských peciach (prvá SM päťtonová pec s kyslou výmurovkou bola postavená v roku 1879, nakoľko však nedosahovala dobré výsledky bola prestavaná na zásaditú). Víťazila výroba plávkovej ocele v SM peci a to aj preto, že závod disponoval veľkým množstvom železného odpadu výbornej kvality, ale aj preto, že surovina okrem vyhovujúcej čistoty obsahovala len menšie množstvo fosforu a menšie množstvo kremíka. Pece boli vykurované gene-

rátorovým plynom, ktorý vyrábali z lacnejšieho druhu karvinského a šalgotariánskeho kamenného uhlia. Pre jednu SM pec dodávali plyn štyri generátory, pričom každý z nich spotreboval 1,87 ton kamenného uhlia za 24 hodín.

Pre potreby podbrezovských železiarní a ostatných železiarní Hrončianskeho komplexu bolo potrebné neustále zvyšovať kapacity výroby surového železa vo vlastných miestnych peciach v Tisovci, Hronci, Pohronskej Polhore, Ľubietovej a na Ponikách. Hoci sa

Valcovňa a pudlovňa Pod Brezovou

pri vysokopečnej prevádzke zotrúvalo pri drevenom uhli a vode, ako zdroji pohybovej energie, do hospodárskej krízy v roku 1857 sa naozaj podarilo zvýšiť produkciu surového železa 2,5 krát, a to rekonštrukciou vysokých pecí v Tisovci a Pohronskej Polhore. Tisovec dostal „pilierovú pec“ so silným valcovým dúchadlom poháňaným vodným kolesom a pražiarne rudy. Bola to jedna z najväčších pecí na Slovensku. Do nevýhody sa však dostali vysoké pece v Ľubietovej a v Ponikách, ktoré spracúvali málo kvalitnú rudu (výťažok predstavoval 21,25 percenta z rudy v ponickéj peci a 20,6 percenta v Ľubietovskej peci). Hospodárska kríza (1858 – 1861) a zlé vyhladky na zväčšenie železorumnej základne a dopravu kvalitnej rudy až k peciam, podkopali vysokú pec v Ponikách, ktorá začala byť veľmi stratovou. Erár v období krízy vsadil na vysoké pece v Hronci, ktoré boli v rokoch 1858 – 1862 zrekonštruované na tzv. „škótsky spôsob“. Došlo k ich zvýšeniu z pôvodných 9 na 12,5 metra, mali dúchadlá na parný pohon (tri parné stroje a ich kotly sa vykurovali kychťovými plynmi). Pece mali k dispozícii šesť pražiarní. Výrazne sa tak umožnilo šetrenie uhlím, od roku 1862 sa pri obidvoch zmodernizovaných peciach v Hronci miešalo drevené uhlie s drevom, čím klesali výrobné náklady. Počas ďalšej hospodárskej krízy, ktorá sa začala v roku 1873 vyhasla vysoká pec v Pohronskej Polhore, ktorej prevádzka sa pre vysoké náklady na dopravu železnej rudy z Gemera ukázala nerentabilnou.

Pohľad na podbrezovské železiarne.

Foto: archív HM ŽP

V roku 1874 prestala pec pracovať. V tom istom roku definitívne dožila vysoká pec v Ponikách. V tomto období spustili prevádzku novej, tzv. „stĺpkovej“ vysokej pece v Tisovci, ktorej zariadenie zostrojili čiastočne v Hronci a v Jakube. Doplnili ho zariadením aj z iných železiarní, napr. z Podbrezovej. V Tisovci zveladili parný a vodný (turbína) pohon, zdokonaľovali ohrievanie vzduchu, od roku 1900 sa začal používať koks (miešali ho s dreveným uhlím) a na svietenie používali elektrinu. Nakoľko sa ne-

a kapacita ich výroby nerástla. Univerzálna valcovňa v Piesku vyrábala ploché profily, perovú ocel a tzv. „brúsky“ („štripsy“) na výrobu zvráťaných rúr. Na Chvatimechu pri jemnej valcovacej trati pripravovali materiál na výrobu lisovaných nádob. K veľkým zmenám však došlo v Hronci. Zavedená bola výroba liatych a z plechu lisovaných nádob, smaltovanie liatych a lisovaných nádob. Po prestavbe stratil Hronec už načisto svoju bývalú kľúčovú pozíciu v rámci erárneho železiarskeho komplexu

valcovacej trate „Lauthovo trio“ na hrubé plechy.

V prvom desaťročí 20. storočia zaviedli v podbrezovskom komplexe nové postupy na výrobu bezšvíkových rúr systémom Ota Briedeho. Tento systém predstavoval kombinované tvarovanie lisovaním, valcovaním, resp. kovaním.

Z roku 1915 pochádzajú prvé spomienky o ukladaní odpadov oceliarskej trosky na skládke Šiklov.

Počas prvej svetovej vojny sa výrobný program železiarní prispôbil potrebám vojny. V roku 1918 prevzal železiarne spolu so závodmi v Tisovci a Hronci do správy štát. Roky 1919 – 1920 priniesli v slovenskom železiarstve čiastočné prekonanie výrobných a ekonomických ťažkostí. V septembri 1919 začína byť opäť dopyt po valcovanom plechu. Dochádza aj k modernizáciám. V Podbrezovej technické zlepšenia – začalo sa s uplatňovaním elektrickej energie (výstavba hydroelektrárni), prešli na minerálne palivá, postavili novú halu oceliarske so štyrmi novými SM pecami, došlo k rekonštrukcii starej martinskej oceliarske, k rozšíreniu rúrovej o dve valcovacie stolice typu „Briede“ na „mannesmannove“ rúry, zvýšila sa výkonnosť tratí vo valcovni. V roku 1908 došlo k vybudovaniu novej

a prestal byť aj jeho administratívny centrom.

Na prelome storočí sa opäť ohlásila hospodárska kríza, ktorá si v Podbrezovej vynútila ďalšie technické zlepšenia – začalo sa s uplatňovaním elektrickej energie (výstavba hydroelektrárni), prešli na minerálne palivá, postavili novú halu oceliarske so štyrmi novými SM pecami, došlo k rekonštrukcii starej martinskej oceliarske, k rozšíreniu rúrovej o dve valcovacie stolice typu „Briede“ na „mannesmannove“ rúry, zvýšila sa výkonnosť tratí vo valcovni. V roku 1908 došlo k vybudovaniu novej

valcovacej trate „Lauthovo trio“ na hrubé plechy. V prvom desaťročí 20. storočia zaviedli v podbrezovskom komplexe nové postupy na výrobu bezšvíkových rúr systémom Ota Briedeho. Tento systém predstavoval kombinované tvarovanie lisovaním, valcovaním, resp. kovaním. Z roku 1915 pochádzajú prvé spomienky o ukladaní odpadov oceliarskej trosky na skládke Šiklov. Počas prvej svetovej vojny sa výrobný program železiarní prispôbil potrebám vojny. V roku 1918 prevzal železiarne spolu so závodmi v Tisovci a Hronci do správy štát. Roky 1919 – 1920 priniesli v slovenskom železiarstve čiastočné prekonanie výrobných a ekonomických ťažkostí. V septembri 1919 začína byť opäť dopyt po valcovanom plechu. Dochádza aj k modernizáciám. V Podbrezovej technické zlepšenia – začalo sa s uplatňovaním elektrickej energie (výstavba hydroelektrárni), prešli na minerálne palivá, postavili novú halu oceliarske so štyrmi novými SM pecami, došlo k rekonštrukcii starej martinskej oceliarske, k rozšíreniu rúrovej o dve valcovacie stolice typu „Briede“ na „mannesmannove“ rúry, zvýšila sa výkonnosť tratí vo valcovni. V roku 1908 došlo k vybudovaniu novej

• Čitateľská súťaž • Čitateľská súťaž •

O cenu predsedu Predstavenstva ŽP a.s.

Správna odpoveď druhého kola znela: Prvé tenisové dvorce boli v Podbrezovej postavené v roku 1909. Výhercom sa stáva Tomáš Košičiar z centrálnej údržby, ktorému blahoželáme a prosíme, aby si telefonicky dohodol v redakcii (2711, 2714) prebratie ceny, ktorú mu venuje Jozef Krella, riaditeľ ŽP GASTRO servis, s.r.o.

Kupón č. 3

Otázka 3. kola
Kedy bola v podbrezovských železiarňach postavená prvá SM pec?

Odpovede zasielajte do desiatich dní od vydania tohto čísla do redakcie novín, s uvedením správnej odpovede:

Meno a priezvisko:

Prevádzkareň, útvar:

Obnova horného nádvorja hradu

Rok 2015 je v rámci pamiatkovej ochrany hradu Ľupča zlomovým, pretože sa púšťame do doposiaľ najrozsiahlnejšej obnovy najstarších častí hradu, ktoré majú výraznú pamiatkovú a historickú hodnotu aj v celoslovenskom kontexte. Popri základnej ochrane, ktorá zabráni zhoršovaniu stavu, je našou povinnosťou zlepšiť stavebno-technický stav vzhľadom k lepšej prezentácii kultúrnej pamiatky. Z pozície správcu sa snažíme, aby naše činnosti a opatrenia boli zamerané na podrobnú identifikáciu existujúcich stavebných riešení a výskumom by sme mali odhaliť tie predchádzajúce. Výskumné sondy totiž analyticky odkryávajú stavebné konštrukcie a tým nám sprostredkujú informácie o druhu použitého stavebného materiálu, o spôsobe jeho pokladania, o výzdobe funkčných otvorov, o miestach a rozsahu jednotlivých prestavieb a pod. Toto všetko nám dáva komplexnejšie poznatky o jednotlivých hodnotách pamiatky, ktoré môžeme následne priamo sprostredkovať širokej verejnosti. Z uvedeného vyplýva, že popri obnove, reštaurovaní a regenerácii hradu nesmieme zabúdať na výskum, evidenciu nálezov, využívanie a prezentáciu poznatkov, pretože tým sa výpovedná hodnota o kultúrnej pamiatke výrazne zvyšuje a stáva sa nezanedbateľnou súčasťou pamiatkovej ochrany. V sérii miničlánkov sprostredkujeme tie najzaujímavejšie informácie a poznatky o nálezoch, unikátnych stavebných riešeniach, technických parametroch a iných zaujímavostiach, viažucich sa k obnove horného nádvorja stredovekého hradu Ľupča.

Najstaršie opevnenie

V rámci obnovy bude v strednej časti horného nádvorja položený pás dlažby z plochého lomového kameňa (vápence), ktorý bude výrazne odlišný od okolitej červenej ryolitovej dlažby. Touto formou budú prezentované výsledky archeologického výskumu.

Výskumom bola objavená masívna 140 centimetrová hradba, ktorá podľa zistení prechádzala celou dĺžkou súčasného nádvorja a to v jeho centrálnej časti. Čiastočne sa prispôbovala šošovkovitému

tvaru nádvorja a centrálnej hradnej stavby, ktorá bola daná tvarom hradného brala. To bolo pravdepodobne určujúce aj pri výstavbe odkrytého staršieho muriva. Významným prínosom bolo zistenie pôvodnej brány – vstupu a schodiska do vnútorného hradu, povedľa centrálnej veže. Ide tu bezpochyby o obvodovú hradbu pôvodného hradu, stojaceho na návrší, ktorý sčasti zanikol po zemetrasení v roku 1443. Po následných rekonštrukčných prácach nebola novoodkrytá hradba s pôvodným vstupom obnovená a

jej stavebné zvyšky vytvorili statický základ budúceho nádvorja novej dispozície hradu a to podľa svedectva nálezov nad korunou hradobného zaniknutého muriva už v priebehu 15. storočia.

Výsledky odkryvu horného nádvorja boli silno povzbudivé. Okrem stavebno-historickej rekonštrukcie sa dobre zachovali aj najstaršie časti hradnej architektúry. Ich konzervácia pod terénom a začlenenie náznakových rekonštrukcií, nám pomôžu pri lepšej prezentácii pamiatkového vývoja horného hradu.

V. Homola, kastelán hradu Ľupča

Archeologický výskum

Foto: J. Čieľ

Prvú časť maturít majú už za sebou

Štvorročné snaženie žiakov stredných škôl vrcholí maturitnými skúškami. O priebehu tohtoročných písomných maturitných skúšok, ktoré začali 17. marca nás informovala Ing. Anna Pavlusová, riaditeľka Súkromnej strednej odbornej školy hutnickej ŽP a Súkromného gymnázia ŽP.

Koľko študentov sa zúčastnilo maturitných skúšok a ako prebiehali?

Organizáciu maturitných skúšok (MS), ktoré sa konali v dňoch 17. až 19. marca 2015, upravuje zákon č. 245/2008 Z.z. – o výchove a vzdelávaní (tzv. školský zákon) v platnom znení a vyhláška MŠ SR č. 318/2008 Z.z. – o ukončovaní štúdia na stredných školách v platnom znení.

V prvý deň sa konala externá časť a písomná forma internej časti maturitnej skúšky z jazyka slovenského a literatúry pre štyridsaťosem žiakov SSOSH ŽP a dvadsaťjeden žiakov SG ŽP. V stredu boli na programe skúšky z cudzích jazykov, ktorým sa podrobilo v SSOSH ŽP z jazyka anglického tridsaťtri žiakov a z jazyka nemeckého pätnásť žiakov (úroveň B1). V gymnáziu skúšky z jazyka anglického absolvovalo dvadsaťjeden žiakov (úroveň B2). Maturitná skúška z cudzích jazykov bola podľa úrovni B1 a B2 jazykovej náročnosti Spoločného európskeho referenčného rámca. Externá časť MS sa uskutočnila 19. marca v gymnáziu, skúšky z matematiky sa zúčastnilo

sedem žiakov.

Žiaci si v tomto roku mohli vybrať z maturitných tém - 1. „Zármutoč znesieš sám, ale o radosť sa musíš podeliť.“ Elbert Hubbard - úvaha, 2. Pohľad z okna vlaku – umelecký opis, 3. Čo keby sme ušli? – rozprávanie, 4. Znak tvorby spisovateľov ľubovního literárneho obdobia – výklad.

Náhradný termín externej časti a písomnej formy internej časti maturitných skúšok je stanovený na 14. až 17. apríla 2015 a opravný termín pre tieto časti maturitných skúšok stanoví Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, zatiaľ je predbežným termínom 3. až 8. september 2015.

Na vybraných školách po prvýkrát prebiehala aj Maturita 2015 elektronickou formou, ktorá bola rovnocenná s papierovou formou. Zapojili ste sa do nej aj vy?

Nepatrili sme k vybraným školám a tak sme sa do Maturity 2015 elektronickej formou nezapojili. Naše súkromné školy sú však zapojené v iných aktivitách testovania na elektronickej úrovni.

(vk)

Zmeny súvisiace s aktuálnymi vzdelávacími trendmi modernej spoločnosti si vyžadujú aj zmenu prístupu pedagógov k príprave a realizácii edukácie žiakov. „Klasické“ vyučovacie hodiny je treba doplniť, resp. nahradzovať vyučovaním s implementovanými

**Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ**

Inovatívne metódy výučby prírodovedných predmetov

inovatívnymi postupmi, ktorých úlohou je zvýšiť záujem žiakov o edukačný proces, podporiť ich chuť učiť sa a v nemalej miere prispieť k pochopeniu preberaného učiva i jeho praktickej aplikácie.

Práve preto sa piati pedagógovia

Súkromného gymnázia ŽP zúčastnili školení: „Inovatívne metódy výučby biológie, chémie, matematiky, fyziky a rozvoj kľúčových kompetencií žiakov“, ktoré boli súčasťou aktivít v projekte s názvom „Aplikovanie inovatívnych metód do vyučovania prírodovedných predmetov s cieľom prípravy žiakov pre potreby vedomostnej spoločnosti“, v rámci priority osi Reforma systému vzdelávania a opatrenia Premena tradičnej školy na modernú, spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Vzdelávanie prebiehalo v Prírodovedeckej fakulte Univerzity

Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach od januára do marca 2015, kedy pedagógovia vypracovali a pred skúšobnou komisiou obhájili záverečnú prezentáciu.

Nadobudnuté vedomosti a zručnosti pedagógov sa premienu do vytvorených inovatívnych učebných materiálov (učebné texty, testy, edukačné multimediálne DVD, prezentácie) pre prírodovedné predmety a matematiku. Ich implementácia do vyučovania bude viesť k zvýšeniu motivácie žiakov k vysokoškolskému vzdelávaniu v prírodovedných a technických odboroch.

M. Stieranková

Poézia i próza sú im blízke

Hviezdoslav Kubín je sťaž v prednese poézie a prózy s dlhoročnou tradíciou. Po minuloročnom blížšom zoznamení sa so súťažou, sa žiakom Súkromného gymnázia ŽP tento rok podarilo postúpiť do regionálneho kola. Zabodovali predovšetkým vďaka svojej usilovnosti, pozitívnemu prístupu a ochote prezentovať nielen seba, ale aj školu. Medzi úspešných recitátorov patrili Peter Húska (I. H), ktorý sa predstavil s básňou Michala Habaja „Adam“. V kategórii prózy bol úspešný Jakub Kováčik (I. H), ktorý zaujal porotu textom Mareka Vadasa „Som chlapec z knihy“. Víťazom blahoželáme a veríme, že si táto prestížna súťaž získa čoraz viac mladých ľudí, ktorí potvrdia, že nielen chleбом je človek živý.

Mgr. Jana Syčová, SG ŽP

Jedálny lístok
20. 3. – 5. 4. 2015
Pondelok

Polievky: mexická, krupicová so zeleninou, pečivo.

• Perkelt z morčacieho mäsa, cestovina • Bravčový rezeň s pečenu, zemiaky, šalát • Držky na diabolský spôsob, knedľa • Hydinový šalát, pečivo • Pečená ryba s bylinkami, mexická zelenina • Šišky s Nutelou, kakao • Celozrná bageta syrová • Mliečny balíček.

Utorok

Polievky: morčacia, kláštorňá, pečivo.

• Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa • Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát • Važecká pochúťka, zemiakové placky • Horehronský syrový šalát, pečivo • Cestoviny s brokolícovou a smotanovou omáčkou • Dukátové buchtičky s vanilkovým krémom • Bageta s kuracím mäsom • Pečené kačacie stehno, pečivo.

Streda

Polievky: slovenská hubová, hrachová so šalámou, pečivo.

• Vyprážený kurací rezeň furmanský, zemiaková kaša, uhorka • Bravčové mäso na paprike, cestovina • Ravioly so syrom, paradajková omáčka • Šalát pekinský so šunkou, pečivo • Ohnivé kuracie stehno orientálne, zeleninová obloha • Zapekané palacinky s tvarohom • Bageta moravská • Ovocný balíček.

Štvrtok

Polievky: šošovicová s kyslou kapustou, francúzska, pečivo.

• Pečené kuracie stehno, zeleninová ryža, kompót • Hovädzie dusené, kôprová omáčka, knedľa • Pizza diabolská • Lahôdkový šalát, pečivo • Kelový karbonátok, zemiaky, šalát • Šúľance s macom • Bageta Gurmán • Vyprážený bravčový rezeň, pečivo.

Piatok (sviatok)

Polievka: zeleninová s rajbaničkou, pečivo.

• Hovädzie filé kopaničiarske, tarhoňa, čalamáda • Vyprázaná ryba, zemiakový šalát s majonézou.

Sobota

Polievka: krúpková, pečivo.

• Bravčový rezeň sikulský, knedľa • Morčacie mäso na lesných hríboch, ryža, uhorka.

Nedeľa

Polievka: terchovská, pečivo.

• Hovädzia pečienka milánska, cestovina • Detviarska nátura, opekané zemiaky, uhorka.

Veľkou nocou sa myslí tá zo soboty na nedeľu, keď Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. Svätým týždňom sa končí 40-dňový pôst, keď človek pracoval na svojom vnútornom obrodení. Pôstne obdobie pre našich predkov znamenalo, že sa jedlo iba jedno jedlo denne, nekonzumovali mäso, ryby, vajcia a mlieko. V zelený štvrtok museli skoro vstávať, umyť sa rosou, aby boli zdraví. Naposledy sa rozozneli kostolné zvony, ktoré stíchli až do Veľkej noci. Naši predkovia jedli v tento deň najmä zelenú stravu ako špenát či kapustu, aby boli po celý rok zdraví. Veľký piatok je dňom Kristovho ukrižovania. V ľudových poverách sa spája s magickými silami. V tento deň sa mali otvárať hory, ktoré vydávali svoje poklady a nemalo sa nič požičičovať, lebo požičičaná vec by mohla byť začarovaná; nesmel sa manipulovať so zemou (ryť, kopat) ani prať bielizeň, lebo by bola namočená Kristovou krvou. Podľa tradície sa ľudia vo Veľký piatok chodili umyvať do potoka, aby sa im vyhýbali choroby. Niekedy sa chlapi potápalí a snažili sa ústami uchopiť zo dna kamienok, ktorý potom hodili ľavou rukou za hlavu, neboleli ich potom zuby. Priadli sa pašiové nite, tými urobili zopár stehov, ktoré potom chránili pred zarieknutím a zlými duchmi celú rodinu. Košeľa ušitá pašiovými niťami chránila pred bleskom. Nasledovala Biela sobota. V tento deň ležal Ježiš Kristus v hrobe. Svoj názov získala zrejme od bieleho rúcha novo pokrstených, ktorí prijali kŕst na veľkonočnej vigílii (bohoslužba na Veľkú noc pripomínajúca Kristovo zmŕtvychvstanie). Názov môže pochádzať aj zo zvykov veľkého upratovania a bielenia, ktoré sa konali v tento deň pred nedeľou zmŕtvychvstania. Ľudia sa starali o úrodu svojich polí. Na pole kládli krížiky z ohorených drevok a sypali na lúky popol z posväteného ohňa. Niekde sa za trámy domov dávali

VEĽKÁ NOC

uhlíky, aby chránili pred požiarom. Doma sa nielen upratovalo, ale aj sa piekli mazance a baránky, plietli sa korbáče a zdobili vajčká. Veľkonočná nedeľa je najväčšia slávnosť kresťanského cirkevného roku, pri ktorej sa oslavuje Kristovo vzkriesenie. Cirkev rozhodla, že to bude vždy prvá nedeľa po prvom jarnom spine. Preto je tiež každý rok Veľká noc inak. V tento deň sa všetci ponáhľali do kostola, kde sa svätili veľkonočné pokrmy (baránok, mazance, vajcia, víno). Každá návšteva dostala kúsok posväteného jedla, trochu dali na pole, do studne a do záhrady - aby bola dobrá úroda aj voda. Spoločne sa jedlo vajíce uvarené vo Veľký piatok s vrbovým a jaseňovým prútom. Ak by niekto počas nasledujúceho roka zabúdlil, mal si spomenúť, s kým jedol na Boží hod vajíce a spomenul by si na cestu späť. Vo veľkonočný pondelok tradície na západe hovoria o šibačke a na východe o oblievačke. Zvyky kázu dávať kúpačom či šibačom maľované vajčká alebo kraslice, ktoré

ženy zdobili podľa krajových zvykov. Oblievajú vodou a kúpanie dievčat mládenkami (namočenie do potoka, postriekanie voňavou vodou, poliatie vedrom či vodou z hrnčeka) na Veľkonočný pondelok sa považovalo za očistné, plodnosné a malo dievčatám na celý rok zabezpečiť zdravie. Veľkonočné šibanie korbáčom z ôsmich spletených čerstvo narezaných prútov vŕby malo zabezpečiť znovuoobnovenie sily, rastu a zdravie.

Veľkonočným stolom dominujú ľahké vývary, pečené mladé mäso, šaláty z listovej zeleniny a sladké dezerty - veľkonoční baránkovia a veľkonočné pečivo - všetky pokrmy hrajú jarnými farbami, medzi ktoré patrí žltá, zelená, biela a červená. K tradičným pokrmom patrí aj pečená jahňacina, baranina, kozľacina či králičie mäso. Medzi sladkými dobrotami zaujímajú popredné miesto predovšetkým kysnuté koláče, závin, pletence či mazanec, plnený tvarohom. Na sviatočnom stole by nemal chýbať ani baranček z kysnutého alebo treného cesta, ozdobený cukrom, jarnou zelenou vetvičkou a mašľou. Maslové krémy by sa mali nahradiť plnkami z tvarohu, maku, orechov, lekváru, hrozienkami, teda potravinami bohatými na bielkoviny, nenasýtené masťné kyseliny, ale aj minerálne látky ako horčík, draslík, fosfor, vápnik a železo. V Bielu sobotu sa zvyčajne pečú koláče a konzumuje sa napr. kyslá polievka z vývaru z údeného mäsa, zahustená vajcom alebo cestovinou. Druhým jedlom môžu byť makové alebo bryndzové opekance. V mnohých regiónoch sa ešte aj v súčasnosti pripravuje šunka, klobásky, huspenina, údené mäso, cvikla s chrenom. Súčasťou slávnostného obeda veľkonočnej nedele môže byť aj plnka z údeného a hydínového pečeného mäsa, vajec, zemiakov a mladých bylínok i žihľavy.

(Internet)

TRADIČNÁ VEĽKONOČNÁ PLNKA

Na prípravu veľkonočnej plnky budete potrebovať 500 g vareného údeného mäsa alebo šunky, zvyšok pečeného hydínového mäsa, 6 vajec, 6 žemlí, 2 lyžice masla, mäsový alebo slepačí vývar, mleté čierne korenie, 2 lyžice pažitky, lyžicu petržlenovej vňate, resp. 2 lyžice mladej nadrobno pokrájanej žihľavy, lyžicu jarných bylínok (mladé púpavové listy, sedmokráska, medovka, bazalka), soľ a tuk na vymastenie pekáča. Mäso pokrájame nadrobno, žemle na malé kocky a polejeme vývarom, v ktorom sme rozšľahali žĺtky a necháme nasiaknuť. Potom pridáme mäso, soľ, čierne korenie, bylinky alebo petržlenovú vňať s pažitkou a jemne vmiešame sneh z bielkov. Plnku rozložíme do vymasteného pekáča a pečieme v mierne vyhriatej rúre asi 40 minút. Podávame ju s varenými zemiakmi a jarným zeleninovým šalátom.

JARNÉ REZY

Potrebuje: 270 g práškového cukru, 270 g orechov, 10 g polohrubej múky, 6 bielkov, tuk a múku na vymastenie a vysypanie plechu. **Na polevu:** 300 g práškového cukru, 6 žĺtkov. **Ako na to:** maslo s cukrom vymiešame do peny, pridáme zomleté orechy a nakoniec múku so snehom ušľahaným z bielkov. Cesto dáme na vymastený a múkou vysypaný plech a v mierne vyhriatej rúre upečieme. Upečený, ešte teplý koláč natrieme polevou a keď uschne, pokrájame ho na rezy. **Poleva:** Práškový cukor miešame so žĺtkami do zhustnutia.

*Na Veľkú noc
vám želáme
všetkého dost,
radosť, pohodu
a spokojnosť.*

Jedálny lístok
6. – 12. 4. 2015
Pondelok (sviatok)

Polievka: roľnícka, pečivo.

• Kuracie prsia orientálne, ryža, čalamáda • Hovädzí guláš maďarský, knedľa.

Utorok

Polievky: fazuľová kyslá, pohronská, pečivo.

• Vyprážený syr, zemiaky, tatárska omáčka • Bravčové stehno bratislavské, cestovina • Furmanské halušky • Windsorský šalát, pečivo • Plnené hovädzie mäso, zeleninová obloha • Lievance z džemom • Bageta Gurmán • Vyprážené kuracie stehno v cestičku, pečivo.

Streda

Polievky: hovädzia s pečevňovou, mi haluškami, šurďica, pečivo.

• Pečené kačacie stehno, červená kapusta, knedľa • Bravčové mäso Chilli con Carne, ryža, šalát • Zemiakové placky plnené mäsom • Syrové tajomstvo, pečivo • Kuracie prsia s brokolicou a mandľami, zeleninová obloha • Hanacké koláče, kakao • Bageta moravská • Mliečny balíček.

Štvrtok

Polievky: boršč s mäsom, rascová s vajcom, pečivo.

• Kuracie prsia na paprike, cestovina • Hovädzí rezeň obalovaný, zemiaková kaša, uhorka • Džuveč z bravčového mäsa, cvikla • Parížsky šalát, pečivo • Rezance s tvarohom, zaky-sanka • Buchty na pare s Nutelou, maková posypka, kakao • Bageta s pikantným mäsom • Pečená bravčová krkovička, pečivo.

Piatok

Polievky: hrstková, frankfurtská, pečivo.

• Morčacie prsia plnené Nivou, ryža, šalát • Bravčové stehno hamburské, knedľa • Štefánska sekaná pečienka, zemiakový prívarok, chlieb • Pestrý cestovinový šalát • Losos na masle, dusená zelenina • Kysnutý koláč marhuľový, kakao • Bageta s kuracím mäsom • Ovocný balíček.

Sobota

Polievka: prešporská, pečivo.

• Jarné kuracie stehno, zemiaky • Hovädzie mäso námornícke, tarhoňa, šalát • Celozrná bageta syrová.

Nedeľa

Polievka: sedliacka, pečivo.

• Hovädzie dusené, paradajková omáčka, knedľa • Bravčový rezeň na hubách, ryža, šalát • Bageta Apetito.

Pozvánky

- Do 1. apríla trvá veľkonočná výstava kraslíc, ľudovo-umeleckých výrobkov „Sviatky jari“ v Horehronskom múzeu v Brezne, spojená s predajom. V ponuke sú aj veľkonočné pohľadnice podľa historických vzorov zo zbierok múzea. Návštevníci si môžu pozrieť aj výstavu „Les a ľudia“, ktorá bude trvať do 7. mája.
- „Huculský deň“ sa uskutoční 28. marca od 9.30 hod. v Sihle. Súčasťou tejto akcie, ktorá je určená pre milovníkov koní, prírody, zábavy a poučenie bude aj prezentácia výsledkov projektu Huculská magistrála 2012 – 2015, prezentácia práce s huculmi a ich výcvik. Záujemcovia si budú môcť zajazdiť na týchto koníkoch, či sledovať ukážky zábavy a života na divokom západe.
- Vynášanie Moreny sa uskutoční 29. marca 2015 o 15. hodine na námestí v Brezne, prostredníctvom mestského detského folklórného súboru Šťastné detstvo.

ŽP CUP U14

Počas reprezentačnej prestávky sa v Dome športu v Podbrezovej úspešne uskutočnil prvý ročník žiackeho turnaja ŽP Cup U14, ktorého sa zúčastnilo dvadsaťpäť žiakov a šesťnásť žiačok zo siedmich kolkárskych klubov. Hralo sa

systémom kvalifikácia na 4x20 Hz a následne šesťnásť najlepších hráčov a hráčok hralo systém KO. V kvalifikácii žiakov sa najviac darilo Richardovi Kuckovi (374) zo Slavoja Veľký Šariš pred Filipom Bánikom (360) z KO ŽP Šport a Martinom Ilovským (355) z Lokomotívy Vrútky. Víťazom turnaja sa stal Erik Macura z Trstenej, ktorý vo finále porazil Erika Bojtoša z Filakova. Na treťom mieste skončil Filip Lehuta zo Starej Turej. V kategórii žiačok mala najvyššie číslo v kvalifikácii Natália Šintalová (360) z Rakovic pred Žanetou Bednárovou z Trstenej (357) a Vladimírou Várovou (343) zo Starej Turej. Víťazkou turnaja sa stala Vavrová zo Starej Turej, na druhom mieste skončila Ďuračková z Rakovic a tretia bola Šintalová z Rakovic.

M. Kozák

Foto: I. Kardhordová

Spomienky

„Ako inak prekonať dialku odlúčenia než spomienkou? Spomienky ostávajú navždy v našich srdciach.“

Dňa 26. marca sme si pripomenuli pätnásť výročie odvetdy, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec, starý a prastarý otec

Ján BELASÝ z Valaskej.

S láskou a úctou spomíname

„Odišiel si ticho, už nie si medzi nami, ale žiješ v srdciach tých, čo Ťa milovali.“

Dňa 20. marca uplynuli tri roky odvetdy, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Vladimír LITVINENKO z Valaskej

S láskou spomínajú manželka, dcéra, syn, vnučka a blízka rodina

„Ten kto ju poznal spomenie si, kto ju mal rád nezabudne.“

Dňa 16. marca uplynuli dva roky od tej smutnej chvíle, čo nás navždy opustila naša suseda

Oľga GUBANČOKOVÁ z Podbrezovej.

S úctou na ňu spomínajú Božena a Majka

„Už nie do ruky, ale na hrob kytičku kvetov môžeme ti dať, zapáliť sviečku, pokojný spánok ti priat' a s láskou v srdci na teba ticho spomínať.“

Dňa 1. apríla si pripomenieme piate výročie od smrti našej mami, starej a prastarej mami

Valérie DANIELIČOVEJ z Podbrezovej.

S láskou a úctou spomínajú dcéry Božena a Milka s rodinami, nevesta Naďa s rodinou, vnučatá a pravnúčatá

„Čas plynie ako tichej vody prúd, kto Ťa mal rád nevie zabudnúť.“

Dňa 23. marca uplynulo sedem rokov odvetdy, čo nás opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Štefan KOHÚT z Bystrej.

S láskou spomínajú manželka a dcéry s rodinami

Dňa 30. marca uplynú dvadsaťsedem rokov odvetdy, čo nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Milan KOČICKÝ z Podbrezovej
S láskou spomínajú manželka a synovia s rodinami.

Podakovania

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, bývalým spolupracovníkom a ostatným, ktorí sa prišli rozlúčiť na poslednej ceste s našim drahým manželom, otcom a starým otcom

Gabrielom ŠTRBOM z Lopeja.
Ďakujeme za prejavy sústrastí a kvetinové dary, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme aj Dychovej hudbe ŽP.

Manželka Soňa a deti s rodinami

„Dotýklo srdce starostlivé, odletelo preč v dialky sivé. Nesmúťte, veď som ja vždy s vami, v krásnej jari a aj v zime.“

Ďakujeme všetkým priateľom, blízkym, bývalým spolupracovníkom a susedom za účasť na poslednej rozlúčke 24. februára s našou drahou mamou, starou mamou, sestrou, švagrinou, krstnou mamou a príbuznou

Annou BELKOVOU z Podbrezovej.

Tvoja pamiatka zostane v našich srdciach naveky!
S láskou a úctou spomína dcéra Margaréta, vnučka Frederika, sestra Helena a brat Ladislav s rodinou

Z vašej tvorby:

Zmysel života

Čo je vlastne zmyslom života? Čím všetkým človek musí prejsť, aby sa nad touto otázkou zamyslel. Bolo by príliš jednoduché, keby to bola len otázka.

Je na nás, či odhrnieme závoj, otvoríme oči a pozrieme do svojho vnútra. Len tam môžeme nájsť odpoveď. Odpoveď na otázky, ktoré zaplavujú našu myseľ. Aj keď veľakrát sa to odvíja od našich povahových, charakterových vlastností a od toho závisí, aký ten „naš zmysel“ v skutočnosti bude. Či bude len krátkodobý – dočasný, alebo vedie k celoživotnému naplneniu. Čo je dôležité, nemal by zostať len akýmsi klbkom myšlienok, ale aby sme tie myšlienky vedeli vložiť do reálneho života. A možno práve toto je ten najťažší krok, ktorý sa učíme dennodenne. To je to „umenie žiť“. Každého osloví niečo iné. Nielen pre mňa je to jedno krásne čisté plátno, do ktorého vkladáme a pomaly dopĺňame kúsok po kúsok naše pocity, myšlienky, prekážky, rozhodnutia... Možno ani nie je dôležité, aký bude výsledok, aj keď každý máme v sebe predstavy, sny, túžby... Dôležité je, aby sme každý ten kúsok, ktorý vložíme, precítili a každý „faš štetcom“, každý dotyk „nášho pomyselného plátna“ dopĺňali celou našou dušou tak, ako najlepšie vieme. Určite sa na ňom vyskytne množstvo farieb. Niektoré budú krásne, čisté, jasné, ale aj tie tmavé, niekedy až pochmúrne, sú taktiež jeho súčasťou, aby sme učinili vyvážený celok. Taký, aký nás uspokojí, naučí a naplní všetkým, čo k životu patrí. Hľadajme to pravé ŠTASTIE. Nikdy ho nenájdeš bez námahy a málokedy bez bolesti. Hľadajme maličkosť, lebo šťastie a láska sa ukrýva práve v nich. Vychutnávajme ich každým okamihom, bojujme, lebo žiť znamená aj bojovať a nevzdávať sa, hľadajme zmenu, nájdime seba. Otvorme dvere iným... (ev)

Štatistika

Kraj Banská Bystrica

Podľa údajov Štatistického úradu SR bolo v minulom roku v kraji dokončených 943 bytov, čo v porovnaní s rokom 2013 znamenalo zníženie o 78, t.j. o 7,6 percenta. Z uvedeného počtu dokončených bytov prevládali štvorizbové byty, ktoré tvorili 29,9 percenta, dvojizbové byty (24,1 percenta), trojizbové byty (23,2 percenta), päť a viac izbové byty (14,6 percenta) a jednoizbové byty a garsonky (8,2 percenta). Z hľadiska vlastníckych vzťahov boli dokončené byty v súkromnom sektore, konkrétne v súkromnom tuzemskom vlastníctve (95,2 percenta) a vo vlastníctve územnej samosprávy (4,8 percenta). Z územného hľadiska najviac dokončených

Bytová výstavba 2014

bytov bolo v okresoch Banská Bystrica (246), Žarnovica (125), Žiar nad Hronom (102), Zvolen (89) a Detva (83). V ostatných okresoch kraja bol počet dokončených bytov nižší. V sledovanom období sa v kraji začalo stavať 1 602 bytov. Medziročne sa tento počet zvýšil o 589. Z územného hľadiska sa byty začali stavať prevažne v okresoch Banská Bystrica (703), Veľký Krtíš (212), Žiar nad Hronom (147) a Detva (105). Ku koncu sledovaného obdobia bolo v kraji rozostavaných 5 240 bytov (v porovnaní s r. 2013 sa počet rozostavaných bytov zvýšil o 631). Z územného hľadiska bolo najviac rozostavaných bytov v okrese Banská Bystrica (1 932).

Okres Brezno

V okrese bolo v roku 2014 dokončených 53 bytov, v porovnaní s rokom 2013 sa ich počet zvýšil o 4 jednotky (nárast o 8,2 percenta). Dokončené byty v okrese sa podieľali na počte dokončených bytov v Banskobystrickom kraji 5,6 percenta. V minulom roku sa v okrese začalo s výstavbou 83 bytov. Medziročne sa zvýšil počet začatých bytov o 43.

Ku koncu sledovaného obdobia bolo v okrese rozostavaných 352 bytov, čo v porovnaní s rokom 2013 znamenalo nárast o 48 jednotiek.

ŠŮ

Jubileá u marci

35-ročné

Miroslav BLÁŽEK
Ivan CHUDÍK

30-ročné

Ivan KOSTKA
Slávka LEPKOVÁ
Jana ŠKULTÉTOVÁ

25-ročné

Dušan BARIAK
Milan REZŠOFI
Peter SOLIAR

20-ročné

Štefan AUXT
Marek BAZOVSKÝ
Jaroslav DANIELIČ
Jozef KOVÁČIK
Peter KUPEC
Ján OLERÍNY

životné jubileá

Ivan AMTMANN
Jozef ĎURIÁK
Ivan FÁBRY
Ing. Mariana FILIPKOVÁ
Ľuboš HLÁČIK
Miloš KOCKA
Ján MALIČKÝ
Ivan ZUBAL
Jozef DEMETER
Ľubomír FIGLUŠ
Jana FIGLUŠOVÁ
Jozefína MEDVEĐOVÁ
Boris PÁNIK
Ing. Gabriela PEŤKOVÁ
Ľubica PIKULOVÁ
Ľuboš ZELEŇČIK
Eva BOŠELOVÁ
Jozef ČUNDERLÍK
Magdaléna GRACOVÁ
Jozef HONKO
Juraj KOVÁČIK
Ing. Július KRIVÁŇ
Ján SABO
Marian VRÁNSKY

Predstavujeme hráčov

Ján NOSKO

Stredný obranca Futbalového oddielu ŽP Šport začína v žiacom družstve Spartaka Závadka nad Hronom a pokračoval v mládežníckych tímoch podbrezovského klubu. Od roku 2009 hrá za A - mužstvo na poste stopéra. Pôsobenie prerušil v ročníku 2009/2010 hosťovaním v FK Dukla Banská Bystrica a po návrate patril do základného kádra, ktorý sa pričínal o postup z III. ligy až do najvyššej slovenskej futbalovej súťaže. „Uraštený, dobre fyzicky stavaný stredný obranca vyniká hlavne v hre hlavou a dobrou pozíciou hrou. Dlhé roky bol spolu s Ivanom Minčíčom pilierom obrany, a aj na hosťovaní v Dukle Banská Bystrica dokazoval svoje kvality. Tichý, skromný, usilovný futbalista sa po zranení člena postupne dostáva do tempa a vytvára konkurenciu dvojici stopérov Kupčík – Minčíč,“ hodnotí jeho pôsobenie v tíme tréner Jozef Mores.

(vk)

Plný počet bodov si domáci vybojovali v zápase so Senicou. Strelec prvého gólu domácich P. Nwora objektívom I. Kardhordovj

S FK SENICA

Sobota, 14. marec 2015, štadión Brezno
Fortuna liga, 22. kolo

FO ŽP Šport Podbrezová – FK Senica 2:1 (1:0)

Góly: 37' Nwora, 66' Vaščák – 72' Kalabiška. ŽK: 32' Minčíč, 86' Hovančík, 88' Penksa. Pred 2225 divákmi rozhodovali Šuniar – Smoláni, Hancko.

Domáci hráči vstúpili do zápasu proti tretiemu tímu tabuľky veľmi dobre a už od začiatku vyvinuli na obranu hostí tlak. Brankár Šulla mal čo robiť už v úvode zápasu, keď najprv chytil hlavičku kapitána Minčíča a o niečo neskôr musel vykopávať strelu Nwora. Domáci boli na koni a nigérijský útočník mohol otvoriť skóre v 14. minúte po tom, čo si veľmi dobre nabehol na center Podia z rohového kopu, no loptu hlavou tesne minul. Postupom času však tlak domácich začínal opadávať a sem – tam sa otvorilo v zadných radoch maličké okienko, ktoré skoro v 27. minúte Dolný využil. Dostal loptu za obranu, ale pred Penksom si ju mieme odkopol a možno aj to pomohlo domáckemu brankárovi k nepatrnému, no dôležitému zákroku. Keď sa už zdalo, že úsek hry, v ktorom mala viac z hry Senica vrcholí, prišiel rohový kop Podbrezovej a po zlom vybehnutí Šullu presná hlavička Petra Nwora, ktorá znamenala úvodný gól zápasu. Na konci polčasu mal veľkú šancu ešte Ľuboš Kupčík, ktorý sa po rohovom kope ocitol sám na hranici bielego bodu, ale rybičkou bránu tesne minul. Druhý polčas sa začal vo vlažnom tempe, za prvých pätnásť minút zaujali dve veľmi dobré šance Minčíča, ktorý najprv minul hlavou bránu len o niekoľko milimetrov a o chvíľu neskôr strelou z voleja, keď sa ocitol po centre Podia osamotený na zadnej žrdi. V 61. minúte sa však už domáci z druhého gólu tešili. Blažej Vaščák dostal loptu, aj so šťastím a prispelím teču hráčov Senice, za chrbát brankára Šullu. Desiat minút na to sa hostia vrátili do zápasu, nakoľko domáca obrana neustrážila najlepšieho strelca hostí Jana Kalabišku a ten po rohovom kope hlavičkou znížil na 2:1. V 87. minúte dostala Senica k dispozícii skvelú štandardku asi meter od šestnástky Podbrezovej, ale Hlohovský prekopol bránu. Do konca zápasu sa už nič dôležité nestalo a tak si Podbrezová zaknihovala prvé víťazstvo v jarnej časti.

Matej Kubove

FO ŽP Šport: Penksa – Greško, Kupčík, Minčíč, Migala – Podio, Hovančík – Juraj Pančík (85' Gal Andrezly), Vaščák (83' Kochan), Nwora – Škutka (68' Harvilko).

SO SLOVANOM BRATISLAVA

Sobota, 21. marec 2015, štadión Pasienky - Bratislava
Fortuna liga, 23. kolo

ŠK Slovan Bratislava – FO ŽP Šport Podbrezová 2:1 (1:0)

Góly: 27' Milinkovič (pen.), 49' Meszároš – 81' Migala. ŽK: 74' Migala, 77' Podio. Pred 1153 divákmi rozhodovali: Vlk - Tomčík, Chládek.

Zápas na pôde úradujúceho šampióna našej ligy začal veľmi opatrne a na zlom teréne si ani jeden z tímov zo začiatku nevedel vypracovať šancu. Do prvého nájazdu sa dostal v 10. minúte Štefánik, ktorého hľadal centrom Peltier, lenže záložník Slovana nestihol loptu v páde trafiť. Ďalšie momenty ani naďalej nepriali kombinačnému a rýchlemu futbalu, až prišiel v 27. minúte zlom. Soumah spadol v šestnástke a aj keď hlavný arbitier najprv pokutový kop neodpískal, čiarový mal iný názor a tak sa penalta nakoniec kopala. Marko Milinkovič poslal strelu z bielego bodu po pravej ruke brankára Penksu, ktorý smer trafil, ale gólu neza-bránil (1:0). Do polčasu mohol skóre ešte zvýšiť Meszároš, ale jeho pokus letel tesne nad brvnom hosťujúcej brány. Do druhého polčasu vstúpila Podbrezová s veľkým odhodlaním, ale Richard Lásik zvýšil skóre už štyri minúty po návrate z kabín, keď strelou zblízka do šibenice nedal Penksovi šancu zasiahnuť (2:0). V 55. minúte pohrozil rýchly Nwora, ktorý sa snažil o center z ľavej strany, ale napokon z toho bola taká polostrela. Tá padala do Pernišovej brány, ale bývalý reprezentant ju dokázal vytlačiť nad brvno. Slovan mohol zápas nadobro rozhodnúť v 69. minúte, lenže po strele Soumaha, ktorú veľmi dobre vyrážil Penksa, namieril Štefánik svoju dorážku iba do brvna odkrytej brány. Podbrezová tak ešte dostala nádej a tej dal ešte väčšie rozmery Lukáš Migala, na ktorého zabudli v 81. minúte domáci obrancovia a po centre zľava hlavou znížil (2:1). Druhý a tým pádom aj vyrovnávajúci gól už ale Podbrezová nepridala a tak si aj z druhého zápasu na pôde Slovana odniesla prehru 1:2.

Matej Kubove

FO ŽP Šport: Penksa – Migala (89' Nosko), Minčíč, Kupčík, Greško – Richnák (70' Škutka), Podio, Šlapák (62' Juraj Pančík), Hovančík – Nwora, Vaščák.

Lyžiarska škola 2015

V lyžiarskom stredisku akciovej spoločnosti Tále sa aj túto zimu uskutočnila Lyžiarska škola 2015, organizovaná ŽP ŠPORT, a.s., Podbrezová. Lyžiarskej školy určenej pre detí zamestnancov podbrezovských železiarní, ale aj iných záujemcov sa zúčastnilo 24 detí. Výučbu, podobne ako minulý rok, zabezpečovalo päť učiteľov lyžovania. Vyvrcholením desaťdňového kurzu boli preteky a vyhlásenie výsledkov, kde boli všetky deti odmenené medailami a drobnými darčekom. Oceňujeme snahu detí a ďakujeme učiteľom lyžovania za prácu na svahu a za viditeľné zlepšenie lyžiarskej techniky malých zverencov.

Matúš Trajtel, učiteľ lyžovania II. stupňa

Ženy v Extralige bronzové

Extraliga žien po poslednom víkendovom kole skončila. Naše hráčky toto kolo odohrali vo Vrútkach s Lokomotívou, ktorá bola na druhom mieste tabuľky. Ak naše hráčky pomýšľali skončiť na celkovom druhom mieste museli na súperových dráhach vyhrať. V úvodných dvojiciach však nestačili Turčanová (520) a Kyselicová (501) na svoje súperky Buckulčíkovú a Tomkovú (536 a 557) a vytvorili tak manko do záverečných dvojíc. V nich Diabelková 508 nestačila na Muškovú 532, a Tatoušková s výkonom 590 kolkov získala čestný bod pre Podbrezovú, keď porazila Ďurčekovú (540).

Náš ženský tím obsadil v konečnom poradí Extraligy tretie miesto, so skóre jedenásť výhier a tri prehry. Majsterkami Slovenska sa stali hráčky Spišskej Novej Vsi a strieborná prička patrila Lokomotive Vrútky.

V dlhodobých priemeroch obsadila Nikola Tatoušková druhé miesto s celkovým priemerom 562,02 bodu, Dagmar Kyselicová piate miesto s 542,17 bodu, šiesta bola Jana Turčanová s 541,30 a Kristína Diabelková

obsadila desiate miesto s 534,77 bodu.

V Extralige mužov bolo na programe dvadsiate kolo, v ktorom porazil náš A – tím hostí z Košíc 7:1. Zostava a body: Kuna 660, Tomka 636, Kozák 629, Vadovič 628, Petráš 611 a Paulečko 582. V nasledujúcom zápase naše B – družstvo porazilo Galantu 6:2. Peter Šibal si zlepšil v zápase svoje osobné maximum na 665 kolkov, čo bol aj najvyšší výkon tohto stretnutia. Zostava a výsledky: Kyselica 648, Pašiak 629, Čech po návrate z niekoľkomesačnej liečby zranenia 625, Kúrty 559 a Dilský 554 bodov.

V druhom finálovom turnaji dorastenci obsadili tretiu priečku, keď najlepším výkonom z našich hráčov sa prezentoval Michal Babčan (572). Janka Paliaková zvalila 542 kolkov, Alexander Maruškin 530 a Michaela Ďuricová 514 kolkov.

V priebežnom poradí patrí dorastencom piate miesto v tabuľke finálových bojov.

M. Kozák

